

ЗАТВЕРДЖУЮ:
†ГЛІБ (ЛОНЧИНА)
АПОСТОЛЬСЬКИЙ АДМІНІСТРАТОР ЄПАРХІЇ СВЯТОГО ВОЛОДИМИРА
ВЕЛИКОГО ДЛЯ УКРАЇНЦІВ ГРЕКО-КАТОЛИКІВ У ФРАНЦІЇ, БЕЛЬГІЇ,
НІДЕРЛАНДАХ, ЛЮКСЕМБУРЗІ ТА ШВЕЙЦАРІЇ

УКРАЇНСЬКА ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКВА

СТАТУТ

Трибуналу

**Паризької Єпархії святого Володимира
Великого для українців греко-католиків у
Франції, Бельгії, Нідерландах, Люксембурзі
та Швейцарії**

ЗМІСТ

Преамбула	- 3 -
ВСТУПНІ АРТИКУЛИ.....	- 4 -
Титул I Структура Трибуналу	- 5 -
<i>ГЛАВА I ЄПАРХІАЛЬНИЙ ТРИБУНАЛ</i>	- 5 -
<i>ГЛАВА II КОМПЕТЕНЦІЯ ТРИБУНАЛУ</i>	- 7 -
<i>ГЛАВА III ПРАЦІВНИКИ ТРИБУНАЛУ</i>	- 8 -
<i>А. СУДОВИЙ ВІКАРІЙ</i>	- 10 -
<i>Б. СУДДІ</i>	- 11 -
<i>В. ПРОМОТОР СПРАВЕДЛИВОСТІ ТА ЗАХИСНИК ВУЗЛА</i>	- 12 -
<i>Г. ІНШІ ПРАЦІВНИКИ ТРИБУНАЛУ</i>	- 14 -
<i>Д. ЕКСПЕРТИ</i>	- 16 -
<i>ГЛАВА IV ДИСЦИПЛІНАРНІ НОРМИ</i>	- 18 -
<i>ГЛАВА V АРХІВ ТРИБУНАЛУ</i>	- 20 -
<i>ГЛАВА VI БІБЛІОТЕКА ТРИБУНАЛУ</i>	- 21 -
Титул II Хід процесуального розгляду	- 22 -
<i>ГЛАВА I ЗАГАЛЬНІ НОРМИ</i>	- 22 -
<i>ГЛАВА II ПОЧАТОК СПРАВИ, ВИКЛИКИ ДО ТРИБУНАЛУ ТА ЗАВ'ЯЗКА СПОРУ (ФОРМУЛЮВАННЯ СУМНІВУ)</i>	- 24 -
<i>ГЛАВА III ПРИПИНЕННЯ, ЗАМОРЕННЯ ТА ЗРЕЧЕННЯ ІНСТАНЦІЇ СПОРУ</i>	- 27 -
<i>ГЛАВА IV ІНСТРУКЦІЯ СПРАВИ</i>	- 28 -
<i>ГЛАВА V ВСТАВНІ СПРАВИ</i>	- 29 -
<i>ГЛАВА VI ОГолошення актів, закриття справи та обговорення справи</i>	- 30 -
<i>ГЛАВА VII ВИРОК</i>	- 31 -
<i>ГЛАВА VIII АПЕЛЯЦІЯ</i>	- 33 -
<i>ГЛАВА IX Виконання вироку</i>	- 34 -
<i>ГЛАВА X СУДОВІ ВИТРАТИ ТА БЕЗКОШТОВНИЙ ЗАХИСТ</i>	- 34 -
<i>Додаток № 1 Присяга працівника Трибуналу Паризької Єпархії святого Володимира Великого</i>	- 35 -
<i>Додаток № 2 Анкета працівника Трибуналу Паризької Єпархії святого Володимира Великого</i>	- 36 -

Преамбула

19 січня року Божого 2013 Римський Архиєрей Венедикт XVI підніс Апостольський екзархат українців-католиків у Франції до статусу Єпархії з титулом Єпархія святого Володимира Великого в Парижі (Éparchie Saint Volodymyr le Grand de Paris).

Від самих початків заснування, Церква вважала за необхідність встановлювати норми церковного права, щоб через виконання приписів закону провадити вірних до Бога. Єпархіяльний Єпископ як намісник і посланець Христа у своїй Єпархії, як прямий наступник апостолів і як носій повноти священства, посідає власну, звичайну і безпосередню владу. У Церкві, як у кожній цивілізованій правовій спільноті, існує поділ на три гілки влади: законодавчу, виконавчу та судову. Якщо законодавчу владу Єпископ реалізовує особисто, а виконавчу як правило через Протосинкела і синкелів, судову владу, зазвичай, делегує судовим вікаріям і суддям, які виконують її у церковному Трибуналі в межах своєї компетенції та від його імені (див. кан. 1086 ККСЦ). І саме церковний Трибунал, через свою діяльність, має на меті встановлювати істину для оберігання та відновлення справедливості у Церкві.

Зважаючи на вимогу кан. 1074 ККСЦ, з метою забезпечення повноцінного й належного функціонування церковного Трибуналу Паризької Єпархії святого Володимира Великого, є опрацьований даний Статут як відповідь на вимогу чинного церковного законодавства. Статут опрацьований, у тому числі, на підставі останніх змін до ККСЦ і норм Партикулярного права УГКЦ, спрямований на регламентацію практичних аспектів діяльності нашого єпархіяльного Трибуналу.

Характерною особливістю Єпархії святого Володимира Великого є її велика територія, яка покриває 5 країн Західної Європи: Францію, Бельгію, Нідерланди, Люксембург і Швейцарію. Тому й компетенція цього єпархіяльного церковного Трибуналу, який є Трибуналом першого ступеня судочинства і має право розглядати подружні, спірні та карні справи, поширюється на всі ці країни.

Статут впроваджується в дію *ad experimentum* на 3 роки. Упродовж найближчих років до Статуту можуть та мають бути внесені відповідні правки та уточнення з метою кращого, а особливо ефективнішого функціонування єпархіяльного Трибуналу у реаліях життя та розвитку Єпархії.

Відповідно до вказівок Найвищого Трибуналу Апостольської Сигнатури, наданих у листі від 09 лютого 2021 р., прот. н. 4081/1/21 SAT, апеляція проти вироків церковного Трибуналу Паризької Єпархії святого Володимира Великого подається безпосередньо до Апостольської Сигнатури, яка в кожному окремо взятому випадку, визначить апеляційний Трибунал.

Париж, 02 листопада 2021 р.

† ГЛІБ ЛОНЧИНА
АПОСТОЛЬСЬКИЙ АДМІНІСТРАТОР
ЄПАРХІЇ СВЯТОГО ВОЛОДИМИРА ВЕЛИКОГО

ВСТУПНІ АРТИКУЛИ

Арт. 1

§ 1 Статут Трибуналу Єпархії святого Володимира Великого для українців греко-католиків у Франції, Бельгії, Нідерландах, Люксембурзі та Швейцарії¹ (далі Статут) – це сукупність норм, що їх затверджує єпархіяльний Єпископ Єпархії святого Володимира Великого для українців греко-католиків у Франції, Бельгії, Нідерландах, Люксембурзі та Швейцарії (далі єпархіяльний Єпископ та Єпархія святого Володимира Великого), відповідно до кан. 1070 Кодексу Канонів Східних Церков (далі ККСЦ), для організації та діяльності Трибуналу Єпархії.

§ 2 Статут є частиною Партикулярного права, згідно з кан. 1493 §2 ККСЦ.

Арт. 2

Всі працівники Трибуналу, а також ті, хто беруть участь у процесах, які відбуваються у Трибуналі, зобов'язані неухильно дотримуватися приписів цього Статуту.

Арт. 3

Автентичне тлумачення артикулів Статуту дає єпархіяльний Єпископ.

Арт. 4

§ 1 Зміни та доповнення до Статуту затверджує єпархіяльний Єпископ.

§ 2 Зміни та доповнення до Статуту єпархіяльний Єпископ вносить особисто, або на пропозицію судового Вікарія, який вислуховує для цього думку суддів.

Арт. 5

Статут набирає чинности з дня його проголошення декретом єпархіяльного Єпископа і опублікування на офіційному сайті Єпархії.

---

¹ Див. Лист від Конгрегації для східних Церков до єпископа Бориса Гудзяка, 6 травня 2014 р. Прот. н. 198/2012.

ТИТУЛ І
СТРУКТУРА ТРИБУНАЛУ
ГЛАВА І
ЄПАРХІЯЛЬНИЙ ТРИБУНАЛ

Арт. 6

- § 1 Єпархіяльний Єпископ здійснює судову владу особисто або через судового Вікарія, який разом із ним становить один Трибунал².
- § 2 Метою діяльності Трибуналу є здійснення судочинства на території єпархії, відповідно до чинного законодавства Католицької Церкви.

Арт. 7

- § 1 Трибунал є частиною Курії Єпархії святого Володимира Великого³, але здійснює свою діяльність автономно та є підзвітний тільки єпархіяльному Єпископові.
- § 2 Трибунал знаходиться за адресою: 27, Avenue Foch, 94300 Vincennes, France.
- § 3 Змінювати осідок Трибуналу може лише єпархіяльний Єпископ.
- § 4 Трибунал має власну (круглу) печатку, інші необхідні печатки та штампи, власний бланк, власний рахунок (або субрахунок при Єпархії).
- § 5 З метою вільного доступу вірних до інформації про церковне судочинство, інформація про Трибунал, а особливо про подружні процеси, повинна бути розміщена на офіційному сайті Єпархії.

Арт. 8

Під час вакантності єпархіяльного престолу Трибунал не припиняє свою діяльність⁴.

Арт. 9

Зі збереженням припису Арт. 124 п.1 Апостольської Конституції «Pastor Bonus», безпосередній нагляд за діяльністю Трибуналу здійснює єпархіяльний Єпископ.

Арт.10

- § 1 Фінансування діяльності та матеріальне забезпечення Трибуналу здійснюється з бюджету Єпархії святого Володимира Великого та процесуальних витрат сторін.
- § 2 Розмір процесуальних витрат та винагород працівників Трибуналу встановлює та затверджує єпархіяльний Єпископ на пропозицію судового Вікарія, який вислуховує для цього думку суддів.

Арт. 11

- § 1 Пропозиції щодо бюджету Трибуналу та проєкт кошторису судовий Вікарій, заслухавши думки суддів, подає до єпархіяльного Єпископа. У цих питаннях судовий Вікарій може консультуватися з єпархіяльним економіком.
- § 2 Фінансову діяльність Трибуналу перевіряє тільки єпархіяльний Єпископ.
- § 3 Увесь фінансовий обіг Трибуналу (надходження, видатки, обґрунтування видатків, подорожі, чеки, квитанції, винагорода працівникам тощо) організовує судовий Вікарій і ведеться письмово у книзі доходів/витрат із зазначенням дати фінансової операції.

Арт. 12

Трибунал має мати власні архів та бібліотеку.

---

² Пор. кан. 1086 §1-2 ККСЦ.

³ Пор. кан. 243 §2 ККСЦ.

⁴ Пор. кан. 1088 §2 ККСЦ.

Арт. 13

§ 1 Трибунал припиняє своє існування у випадку:

- 1) коли зацікавлені ієрархи організують міжєпархіяльний Трибунал;
- 2) коли припиняється існування Єпархії святого Володимира Великого.

§ 2 У випадку припинення існування Єпархії усе майно Трибуналу, як архів, бібліотека, технічні засоби, субрахунок тощо, переходить у власність церковної влади, відповідно до статуту Асоціації Єпархії святого Володимира Великого про ліквідацію юридичної особи (артикул 24).

ГЛАВА II КОМПЕТЕНЦІЯ ТРИБУНАЛУ

Арт. 14

Трибунал Єпархії святого Володимира Великого є Трибуналом першого ступеня судочинства (першої інстанції) і має компетенцію розглядати подружні, спірні та карні справи.

Арт. 15

§ 1 Трибунал є абсолютно некомпетентним:

- 1) якщо справа вже законно провадиться в іншому Трибуналі⁵;
- 2) якщо не дотримано компетенцію, встановлену з уваги на ступінь судочинства⁶.

§ 2 Якщо некомпетентність Трибуналу є відносною і проти цього є подане застереження, суддя сам розглядає це заперечення і, якщо визнає себе компетентним, його рішення не допускає апеляції, з дотриманням кан. 1119 §2 ККСЦ.

§ 3 У справах про втрату священничого (духовного) стану, Трибунал становить перший (єпархіяльний) рівень адміністративного провадження, відповідно до доручення єпархіяльного Єпископа. При цьому слід дотримуватися процедури, яку встановила Апостольська столиця.⁷

Арт. 16

Коли два або більше Трибуналів є однаково компетентні, тоді право провадити справу має той, який перший законно викликав відповідача⁸.

---

⁵ Пор. кан. 1194 §2 ККСЦ.

⁶ Пор. кан. 1072 ККСЦ.

⁷ SACRA CONGREGATIO PRO DOCTRINA FIDEI, *Normae procedurales de dispensatione a sacerdotali caelibatu* (Норми для диспензи від обов'язку celibату), 14 жовтня 1980, в AAS 72 (1980), 1136-1137. Від 1 серпня 2005 року компетентною інстанцією щодо втрати священницького стану є Конгрегація у справах духовенства, а диспенза від celibату зарезервована виключно Святішому Отцеві (пор. кан. 396 ККСЦ).

⁸ Пор. кан. 1082 ККСЦ.

ГЛАВА III ПРАЦІВНИКИ ТРИБУНАЛУ

Арт. 17

Беручи до уваги важливість, а також важкість справ – особливо тих, у яких оскаржується дійсність подружжя, – єпархіяльний Єпископ зобов'язаний дбати, щоб Трибунал мав відповідно освічених і кваліфікованих працівників, та щоб ті, хто призначені для даного уряду, виконували його професійно та сумлінно, відповідно до законодавства Католицької Церкви.

Арт. 18

§ 1 У діяльності Трибуналу беруть участь: судовий Вікарій, єпархіяльні судді, аудитори, Промотор справедливости, Захисник вузла, адвокати, експерти, нотарі та інші працівники, передбачені нормами ККСЦ.

§ 2 Не може бути створено іншого уряду у Трибуналі поза тими, що вже передбачені ККСЦ.

§ 3 У випадку необхідности, на прохання судового Вікарія, для праці у Трибуналі єпархіяльний Єпископ може призначити кваліфікованих спеціалістів з інших Єпархій УГКЦ, інших Церков свого права, чернечого інституту чи товариства спільного життя на подобу чернечих власної або інших Церков свого права. Для цього єпархіяльний Єпископ повинен отримати письмову згоду єпархіяльного Єпископа кандидата чи вищого Настоятеля⁹.

Арт. 19

§ 1 Єпархіяльний Єпископ призначає письмовим декретом працівників Трибуналу на термін, визначений декретом¹⁰.

§ 2 Призначення можна поновлювати стільки разів, скільки єпархіяльний Єпископ вважає за доречне.

Арт. 20

Для правосильного призначення працівником Трибуналу особи, яка не має визначених ККСЦ кваліфікацій (освіта, вік, цивільний стан), єпархіяльний Єпископ просить у Найвищому Трибуналі Апостольської Сигнатури диспензи у кожному конкретному випадку¹¹.

Арт. 21

§ 1 Працівник Трибуналу може будь-коли подати письмове прохання про зречення від покладених на нього обов'язків, навіть не вказуючи причини.

§ 2 Подане письмове зречення працівників Трибуналу приймає виключно єпархіяльний Єпископ, який, у свою чергу, письмово повідомляє судового Вікарія.

§ 3 До отримання повідомлення про прийняття зречення працівник законно займає уряд та зобов'язаний виконувати покладені на нього обов'язки¹².

Арт. 22

Працівник Трибуналу, незаконно або безпідставно звільнений з уряду, може подати рекурс до вищої компетентної влади¹³.

---

⁹ Пор. кан. 1102 ККСЦ.

¹⁰ Пор. кан. 244 §1 ККСЦ.

¹¹ ЮАННЕС PAULUS PP II, Апостольська конституція *Pastor Bonus*, 28 червня 1998, в *AAS* 80 (1988), арт. 121.

¹² Пор. кан. 966 ККСЦ.

¹³ Пор. кан. 996-1006 ККСЦ.

Арт. 23

- § 1 При досягненні сімдесяти п'яти років кожен працівник Трибуналу втрачає свої повноваження.
- § 2 З огляду на об'єктивні обставини Єпархії святого Володимира Великого та необхідність на письмове прохання єпархіяльного Єпископа, особи, про яких ідеться у параграфі першому цього Артикулу, можуть продовжити свою працю в Трибуналі на визначений час до отримання повідомлення про прийняття зречення.

Арт. 24

- § 1 Розпорядок роботи Трибуналу встановлює судовий Вікарій, беручи до уваги обставини й реалії Єпархії святого Володимира Великого.
- § 2 Зважаючи на особливу природу діяльності Трибуналу, а також беручи до уваги необхідність дотримання процесуальних приписів і термінів, відпустку працівників Трибуналу встановлює судовий Вікарій на безперервний термін.

Арт. 25

- § 1 Для здійснення власних обов'язків у Трибуналі не вимагається фізичної присутності працівника, за винятком вимог права, або якщо інакше впливає з природи речей.
- § 2 З огляду на об'єктивні обставини, специфіку діяльності Трибуналу та реалії Єпархії святого Володимира Великого, за дозволом компетентної влади, процесуальні дії можна здійснювати за допомогою сучасних засобів відеозв'язку, так щоб було дотримано вимоги конфіденційності та збережено таємницю.

Арт. 26

- § 1 Призначення на уряд у Трибуналі вступає в силу, коли єпархіяльний Єпископ або його делегат вручає декрет призначення.
- § 2 Допускається вручення відповідного декрету призначення за допомогою електронної пошти.

Арт. 27

- § 1 Працівники Трибуналу, після отримання декрету призначення на уряд, перш ніж приступити до виконання уряду, повинні перед єпархіяльним Єпископом, у присутності нотаря, скласти присягу (див. **ДОДАТОК № 1**) сумлінно виконувати свої обов'язки та дотримуватись професійної таємниці, відповідно до норм ККСЦ та цього Статуту¹⁴.
- § 2 З письмового дозволу єпархіяльного Єпископа присягу можна скласти перед Єпископом-помічником, судовим Вікарієм або місцевим парохом/адміністратором, які своїм підписом посвідчують факт складення присяги.

Арт. 28

- § 1 Для кожного, хто складає присягу, укладається відповідний Акт, де повинні бути вказані:
- 1) прізвище, ім'я та по батькові особи;
  - 2) уряд, що приймається;
  - 3) місце, де відбулась присяга, дата складення присяги;
  - 4) особистий підпис;
  - 5) підпис нотаря Курії Єпархії святого Володимира Великого.
- § 2 Оригінал присяги зберігається в особистій справі працівника Трибуналу, що знаходиться в архіві Трибуналу, згідно з Арт. 74 цього Статуту.
- § 3 Особова справа працівника Трибуналу повинна містити такі документи:
- 1) копія декрету призначення;

---

¹⁴ Пор. кан. 244 §2, 1112 та 1113 ККСЦ.

- 2) письмовий дозвіл компетентної влади, якщо такий є необхідний, згідно з кан. 1102 §1 ККСЦ;
- 3) копія свідоцтва або грамоти про духовний стан;
- 4) копія документів про закінчення освіти, якої вимагається для прийняття відповідного уряду;
- 5) оригінал тексту складеної присяги;
- 6) анкета працівника Трибуналу (див. ДОДАТОК № 2);
- 7) інші документи, що стосуються виконання уряду в Трибуналі.

А. СУДОВИЙ ВІКАРІЙ

Арт. 29

- § 1 Єпархіальний Єпископ зобов'язаний призначити судового Вікарія, наділеного судовою владою¹⁵.
- § 2 Судовий Вікарій разом з Єпископом становить один Трибунал; тому він очолює єпархіальний Трибунал, організовує його роботу, представляє Трибунал та відповідає за його діяльність, зокрема перед єпархіальним Єпископом.

Арт. 30

Судовий Вікарій повинен бути священнослужителем, що має ступінь докторату або принаймні ліценціату канонічного права, мати щонайменше тридцять років життя, відзначатися чесним життям, второпністю, почуттям справедливості¹⁶.

Арт. 31

- § 1 У разі потреби, єпархіальний Єпископ може особисто, або на прохання судового Вікарія, призначити допоміжного судового Вікарія.
- § 2 Допоміжний судовий Вікарій заступає судового Вікарія на час відсутності останнього, чи неможливості виконувати власні повноваження.

Арт. 32

- § 1 Судового Вікарія призначається терміном на три роки. Призначення можна поновлювати.
- § 2 Якщо термін призначення судового Вікарія закінчується в часі вакантності єпархіального престолу, він автоматично продовжує виконувати свій уряд, доки новий єпархіальний Єпископ його не затвердить або не відкличе¹⁷.
- § 3 До закінчення терміну призначення судового Вікарія, Адміністратор Єпархії не може його відкликати чи усунути з уряду, за винятком випадку скоєння злочинів, за які передбачено втрату уряду.

Арт. 33

До повноважень судового Вікарія належать такі обов'язки:

- 1) організувати роботу Трибуналу;
- 2) представляти Трибунал;
- 3) встановлювати розпорядок праці Трибуналу¹⁸;
- 4) дбати про належне оформлення і ведення особових справ працівників Трибуналу;
- 5) розглядати Позовні скарги, приймати рішення щодо них;

---

¹⁵ Пор. кан. 1086 §1 ККСЦ.

¹⁶ Пор. кан. 1086 §2, 4 ККСЦ.

¹⁷ Пор. кан. 1088 §2 ККСЦ.

¹⁸ Пор. кан. 880 ККСЦ, 114 і 135 КПП УГКЦ.

- 6) скликати і проводити засідання Трибуналу;
- 7) призначати Колегії суддів, визначати умови черговости турів та призначати суддю-доповідача та інших працівників до розгляду справ;
- 8) складати календар судових засідань;
- 9) наглядати за дотриманням процесуальних норм при веденні справ у Трибуналі;
- 10) підписувати офіційні документи Трибуналу;
- 11) звертатися за допомогою до інших Трибуналів та залучати до розгляду справи відповідних фахівців та експертів;
- 12) укладати бюджет Трибуналу, подавати його на розгляд і затвердження єпархіяльному Єпископові, розпоряджатися бюджетними коштами на утримання і забезпечення діяльності Трибуналу, вести бухгалтерію Трибуналу;
- 13) дбати, щоб працівникам Трибуналу було забезпечено належну винагороду за їх працю;
- 14) здійснювати інші повноваження, передбачені ККСЦ, нормами Партикулярного Права УГКЦ, цим Статутом та внутрішніми актами Трибуналу.

Арт. 34

Судовий Вікарій дбає про складання письмового щорічного звіту щодо діяльності Трибуналу у трьох примірниках: перший примірник подається єпархіяльному Єпископові, другий зберігається в архіві Трибуналу, третій примірник не пізніше кінця січня кожного календарного року треба надіслати до Найвищого Трибуналу Апостольської Сигнатури¹⁹.

Б. Судді

Арт. 35

- § 1 Єпархіяльних суддів призначається терміном на три роки. Призначення можна поновлювати.
- § 2 Єпархіяльні судді повинні бути, по можливості, священнослужителями, мати бездоганну репутацію, науковий ступінь не нижче ліценціату канонічного права, відзначатися чесним життям, розсудливістю і почуттям справедливості.
- § 3 Єпархіяльний Єпископ може призначити суддею також мирянина, якого, якщо призначає для подружніх справ, іменує вільно²⁰; якщо ж призначає до всіх справ, повинен звернутися за дозволом до Апостольського Престолу²¹.

Арт. 36

- § 1 Єпархіяльний суддя, перш ніж приступити до виконання обов'язків у Трибуналі, повинен скласти присягу (див. **ДОДАТОК № 1**);
- § 2 Суддя, згідно зі своїм моральним обов'язком, дбає про збереження усіх прав сторін процесу, пошук правди і якнайшвидше та об'єктивне вирішення справи.

¹⁹ Детальніше про звіт до Апостольської Сигнатури див. *Lettera circolare sullo stato e l'attività dei tribunali*, 30 липня 2016 (Prot. n. 51712/16 VT). Узято тут:

http://www.vatican.va/roman_curia/tribunals/apost_signat/documents/rc_trib_apsig_doc_20160730_inter-munera_it.html

Сам звіт: https://www.vatican.va/roman_curia/tribunals/apost_signat/documents/segnatura-apostolica_schema-ecc-orient_fr.pdf

Інструкція заповнення звіту:

https://www.vatican.va/roman_curia/tribunals/apost_signat/documents/rc_trib_apsig_doc_20161110_istruzioni-relatio_fr.html

²⁰ Див. FRANCISCUS, Апостольський лист *Mitis et misericors Iesus*, кан.1359 §3; див також *Risposta particolare del Pontificium Consilium de legum textibus* від 25 листопада 2015 року, Prot. N. 15170/2015, с. 2.

²¹ Пор. кан. 1087 §3 ККСЦ. Щодо вимог для призначення мирянина, у загальних справах (у тому числа карних), звернення скеровується до *Segnatura Apostolica*; у справах, які стосуються *delicta graviora* – до Конгрегації доктрини віри, відповідно до арт. 15. *Normae de gravioribus delictis Congregationi pro Doctrina Fidei reservatis motu proprio Sacramentorum sanctitatis tutela*, що їх затвердив Венедикт XVI 21 травня 2010.

Арт. 37

Єпархіяльні судді повинні:

- 1) проводити інструкцію та розглядати справи;
- 2) підготовляти власну оцінку (*Votum*) щодо суті справи та брати участь у засіданні Колегії суддів;
- 3) у випадку необхідности, консультувати вірних згідно з дорученням судового Вікарія;
- 4) непорушно зберігати таємницю про дискусію, що проводиться перед винесенням вироку, як рівно ж про всі справи, які знаходяться у Трибуналі.

Арт. 38

Якщо суддя не може брати участь у процесі через хворобу або іншу поважну причину, його замінює інший суддя, призначений декретом судового Вікарія.

Арт. 39

§ 1 Єпархіяльні судді не можуть бути усунені зі свого уряду протягом часу, визначеного в декреті про призначення, хіба що з поважних причин, і це може зробити тільки єпархіяльний Єпископ (кан. 244 ККСЦ).

§ 2 У своїй оцінці справи єпархіяльний суддя є вільний. За свою оцінку, пов'язану з виконанням уряду, він не може ніким бути покараним, навіть після закінчення терміну свого призначення.

§ 3 У виконанні свого уряду єпархіяльний суддя є відповідальним перед власним сумлінням і Творцем.

§ 4 Беручи до уваги §§2 і 3 даного Артикулу, кожен єпархіяльний суддя є незалежний у своїй думці, яка може бути цілковито протилежна від інших думок, навіть від єпархіяльного Єпископа.

Арт. 40

Проведення інструкції справи Голова Колегії суддів або одноосібний суддя може зарезервувати собі, або ж доручити це завдання іншому судді чи аудитору, якого допускає до цього уряду єпархіяльний Єпископ, згідно з кан. 1093 ККСЦ та Арт. 102 Статуту. Про це рішення Голови Колегії суддів або одноосібного судді слід зазначити в декреті.

В. ПРОМОТОР СПРАВЕДЛИВОСТИ ТА ЗАХИСНИК ВУЗЛА

Арт. 41

§ 1 У відповідності до кан. 1094 ККСЦ для забезпечення громадського добра і в карних справах в Трибуналі діє Промотор справедливости, якого іменує єпархіяльний Єпископ, з урахуванням кан. 1100 §2 ККСЦ.

§ 2 Промотор справедливости призначається терміном на три роки. Призначення можна поновлювати.

§ 3 З огляду на об'єктивні обставини та необхідність, єпархіяльний Єпископ може призначити допоміжного Промотора справедливости.

Арт. 42

Промотором справедливости може бути вірний, що має ступінь принаймні ліценціату канонічного права, має бездоганну репутацію, а також наділений розсудливістю і почуттям справедливости.

Арт. 43

Промотор справедливости повинен брати участь в усіх карних справах, а також у спірних справах, у яких, за рішенням єпархіального Єпископа, є загроза для громадського добра²².

Арт. 44

§ 1 У карних справах Промотор справедливости виконує роль обвинувача.

§ 2 Окрім ініціювання обвинувачення, Промотор справедливости може відкликати обвинувачення силою свого уряду, якщо не зможе довести протилежного.

Арт. 45

Коли Промотор справедливости, після законних опитувань, вирішить провадити далі інстанцію спору або ж відмовляється від цього, повинен представити зміст та мотиви своєї думки, як у першому, так і в другому випадках.

Арт. 46

Промотор справедливости з уряду повинен подавати і підтримувати звинувачення, однак, не може цього виконати, якщо судді прийняли рішення, відповідно до кан. 1482 ККСЦ.

Арт. 47

Коли, у силу об'єктивних обставин, Промотор справедливости не може виконати свої обов'язки, судовий Вікарій просить єпархіального Єпископа подбати про його правосильну заміну.

Арт. 48

§ 1 Захисник вузла має обов'язок виступати у всіх справах, у яких ідеться про недійсність свячень, або справи, у яких оскаржується дійсність чи розірвання подружжя²³.

§ 2 Захисника вузла єпархіальний Єпископ іменує терміном на три роки. Призначення можна повторювати.

§ 3 З огляду на об'єктивні обставини та необхідність, єпархіальний Єпископ може призначити кількох Захисників вузла.

Арт. 49

Захисником вузла може бути вірний, що має ступінь принаймні ліценціату канонічного права, має бездоганну репутацію, а також наділений розсудливістю і почуттям справедливости.

Арт. 50

Захисник вузла повинен бути присутнім – фізично або віртуально – кожного разу, коли цього вимагає ведення справи.

Арт. 51

Коли, у силу об'єктивних обставин, Захисник вузла не може виконати свої обов'язки, судовий Вікарій просить єпархіального Єпископа подбати про його правосильну заміну.

---

²² Пор. кан. 1095 §1, 1382, 1383 §4 ККСЦ.

²³ Пор. кан. 1096 та 1367 ККСЦ.

Г. ІНШІ ПРАЦІВНИКИ ТРИБУНАЛУ

Нотар

Арт. 52

§ 1 Для виконання внутрішніх функцій у Трибуналі та правосильности всіх процесуальних актів призначається нотар.

§ 2 Нотар призначається терміном на один рік. Призначення можна поновлювати.

Арт. 53

§ 1 Нотарем може бути призначений вірний, що має відповідні знання та обізнаний у судовій діяльності, відзначається сумлінністю, відповідальністю та чесністю життя.

§ 2 Коли, з огляду на необхідність, призначено кілька нотарів, судовий Вікарій своїм розпорядженням призначає одного з них відповідальним за канцелярію Трибуналу та визначає обов'язки кожного нотаря.

Арт. 54

Нотар має такі повноваження:

- 1) реєструвати вхідну документацію, що надходить до Трибуналу, передавати її компетентним особам;
- 2) вести відповідний реєстр справ (в електронному і паперовому вигляді), які розглядаються в Трибуналі;
- 3) відповідно до декрету призначення Колегії суддів, передавати акти справи Голові Колегії, одноосібному судді або судді-доповідачеві;
- 4) за наказом Голови Колегії одноосібного судді або судді-доповідача передавати акти справи сторонам, які мають на це право;
- 5) надсилати виклики та інші документи Трибуналу;
- 6) стежити, щоб документи, які засвідчують доведення до відома сторін судових актів, були якнайшвидше додані до актів справи;
- 7) робити автентичні копії судової документації, проставляти відповідні штампи і печатки;
- 8) вести протоколи судових засідань;
- 9) підписувати, разом із судовим Вікарієм чи судьями, усі офіційні документи Трибуналу;
- 10) дбати про належне оформлення судової документації;
- 11) стежити, щоб відповідні оплати, у тому числі ті, які повинні здійснити сторони, було проведено вчасно;
- 12) за дорученням судового Вікарія, готувати й редагувати проекти листів та іншої необхідної документації;
- 13) на вимогу судового Вікарія, вести всі необхідні статистичні дані для передбачених звітів;
- 14) стежити, щоб кожного року вирішені справи були систематично впорядковані;
- 15) дбати, щоб документи було повернуто законним власникам цілими та неушкодженими;
- 16) упорядковувати архів Трибуналу, укладати каталог документів з їх коротким описом;
- 17) провадити і дбати про бібліотеку Трибуналу.

Адвокати і уповноважені

Арт. 55

- § 1 Адвокат повинен брати участь у процесі кожного разу, коли це вимагається чи допускається ККСЦ або нормами партикулярного права УГКЦ.
- § 2 Сторона має право самостійно установити собі адвоката (-ів²⁴) як шляхом вибору зі списку адвокатів, затвердженого єпархіяльним Єпископом, так обраного (-их) особисто (не зі списку адвокатів). При цьому зберігається непорушним право сторони виступати і відповідати особисто²⁵, зокрема в подружніх справах.
- § 3 Адвокат, якщо не був установлений стороною відповідно до приписів права, повинен бути призначений з уряду Головою Колегії суддів або одноосібним суддею.

Арт. 56

Адвокатами можуть бути призначені вірні, які відповідають вимогам, установленим у кан. 1141 ККСЦ, а саме: повнолітні, доброї слави, бездоганної репутації, католицького віросповідання, що є доктором чи ліценціатом канонічного права і затверджені єпархіяльним Єпископом.

Арт. 57

- § 1 Кандидатів до списку адвокатів єпархіяльний Єпископ обирає вільно та може при цьому вислухати думку судового Вікарія.
- § 2 Для включення до списку адвокатів кандидат подає єпархіяльному Єпископові, особисто або через судового Вікарія, відповідне письмове прохання, разом із документами, що посвідчують його особу та підтверджують відповідність кваліфікаційним вимогам, про які йдеться в кан. 1141 ККСЦ:
- 1) копією документа, що посвідчує особу;
  - 2) оригіналом свідоцтва про хрещення (не вимагається якщо йдеться про представника духовенства) або відповідною випискою з парафіяльної книги хрещень про факт хрещення;
  - 3) рекомендацією від пароха кандидата, де засвідчено, що кандидат є католицького віросповідання (не вимагається, якщо йдеться про представника духовенства);
  - 4) оригіналом свідоцтва про укладення таїнства Подружжя (якщо перебуває в шлюбі) або вирок/виконавчий декрет визнання недійсності таїнства Подружжя (якщо розлучений/а);
  - 5) оригіналами документів, які засвідчують здобуття відповідної канонічної освіти, які після перевірки повертаються кандидату.
- § 3 Подання документів, про яке йдеться в попередньому параграфі, здійснюється, як правило, шляхом реєстрації пакету документів у канцелярії Трибуналу або канцелярії єпархіяльної курії у звичайні робочі години. В окремих випадках зазначені документи можуть бути надіслані на електронну адресу Трибуналу чи канцелярії єпархіяльної курії у відсканованому варіанті.
- § 4 Вірні, які мають диплом Адвоката Апостольського Трибуналу Римської Роти, можуть вільно здійснювати захист сторони у Трибуналі та не потребують затвердження єпархіяльного Єпископа. При цьому, на їхнє бажання, вони можуть бути включені до списку адвокатів Трибуналу.
- § 5 З метою уникнення ситуації, коли одна зі сторін може бути позбавлена права на захист через відсутність належної кількості адвокатів, до списку адвокатів мають бути включені принаймні два адвокати.

---

²⁴ Пор. кан. 1140 §3 ККСЦ.

²⁵ Пор. кан. 1139 §1 ККСЦ.

Арт. 58

Адвокат, обраний стороною, перед тим, як приступити до виконання завдання, повинен особисто або через сторону представити до Трибуналу автентичний мандат (доручення), завірений відповідно до приписів права (нотарем Трибуналу чи курії). Зазначений мандат (доручення) реєструється у реєстрі вхідної документації Трибуналу.

Арт. 59

У випадку, коли сторона обрала собі адвоката, не включеного у список, повинна – крім автентичного мандату (доручення), завіреного відповідно до приписів права (нотарем Трибуналу чи курії) – подати також декрет єпархіяльного Єпископа про затвердження установленого адвоката. Зазначені документи реєструються у реєстрі вхідної документації Трибуналу.

Арт. 60

Припинення повноважень адвоката відбувається на підставі канн. 1144, §1 та 1145 ККСЦ.

Арт. 61

- § 1 Сторона має право вільно установити собі уповноваженого, який повинен відповідати вимогам, установленим у кан. 1141 ККСЦ.
- § 2 Уповноважений, перш ніж приступити до виконання завдання, повинен особисто або через сторону представити до Трибуналу автентичний мандат (доручення), завірений відповідно до приписів права (нотарем Трибуналу чи курії). Зазначений мандат (доручення) реєструється у реєстрі вхідної документації Трибуналу.

Арт. 62

- § 1 Адвокати та уповноважені повинні дотримуватися норм ККСЦ, норм партикулярного права УГКЦ та цього Статуту.
- § 2 Адвокатам, призначеним з уряду, заборонено приймати винагороду – крім тієї, яку визначає єпархіяльний Єпископ.
- § 3 Якщо адвокат здійснив правопорушення, зокрема такі, про які йдеться у кан. 1129 §2, 1146, 1147, 1455, 1463-1465 ККСЦ, єпархіяльний Єпископ може заборонити йому здійснювати діяльність у Трибуналі.

Д. ЕКСПЕРТИ

Арт. 63

- § 1 Відповідно до вимог кан. 1255 – 1262 ККСЦ, у Трибуналі мають бути іменовані та внесені у відповідний список експерти, згідно зі специфікою компетентности.
- § 2 Кандидатів до списку адвокатів єпархіяльний Єпископ обирає вільно, або призначає за пропозицією судового Вікарія.
- § 3 Для включення до списку експертів кандидат подає єпархіяльному Єпископові, особисто, або через судового Вікарія, відповідне письмове прохання, разом із документами, що посвідчують його особу, підтверджують здобуту освіту і кваліфікацію та стаж роботи за фахом не менше 3 років.

Арт. 64

- § 1 Перш, ніж приступити до завдання, експерт, у присутності нотаря, повинен скласти присягу перед тим, хто його іменував, що буде сумлінно виконувати своє завдання (кан. 1112 ККСЦ) і зберігати таємницю.

- § 2 Щодо обсягу роботи експерта, суддя повинен окреслити своїм декретом окремі пункти, на які вона має спиратися та, вислухавши експерта, визначити час, протягом якого треба виконати дослідження і подати думку (*votum*).
- § 3 Той, хто виступає у процесі як експерт від сторони, не може бути призначений у тому самому процесі як експерт із уряду. Водночас, на вимогу сторони, суддя може опитати його як фахівця, оцінюючи його роз'яснення з обставин речей (*ex adiunctis*), згідно з кан. 1254 ККСЦ.

Арт. 65

Винагороду за роботу експерта визначає судовий Вікарій, згідно з тарифікацією, яку затверджує єпархіяльний Єпископ.

ГЛАВА ІV

ДИСЦИПЛІНАРНІ НОРМИ

Арт. 66

У Трибуналі заборонено вести фото-, аудіо- та відеофіксацію, хіба що на це дасть дозвіл суддя.

Арт. 67

- § 1 Усі працівники Трибуналу зобов'язані зберігати таємницю на будь-яких стадіях розгляду справ та стосовно всього, що відбувається у приміщенні Трибуналу.
- § 2 Від суддів вимагається також зберігання таємниці щодо дискусій, які проводяться перед остаточним вироком, як рівно ж стосовно всього, що було сказане під час процесу.
- § 3 Це ж правило стосується всіх дискусій, що мали місце у Колегії суддів відносно сторін та окремих випадків.

Арт. 68

- § 1 Усі працівники Трибуналу зобов'язані відповідально ставитись до праці у Трибуналі, дотримуватись розпорядку роботи, яку встановив судовий Вікарій.
- § 2 Усі працівники Трибуналу зобов'язані завчасно повідомляти судового Вікарія про перешкоди та причини своєї відсутності у Трибуналі.

Арт. 69

- § 1 Єпархіальний Єпископ, беручи до уваги приписи кан. 1463 та 1464 ККСЦ, може покарати судового Вікарія та суддів, які порушили, занедбали або неналежно виконували свої посадові обов'язки.
- § 2 Судовий Вікарій, згідно з кан. 1115 §2 ККСЦ, може покарати інших працівників Трибуналу – у разі зловживання своїм станом чи обов'язками.
- § 3 Працівники Трибуналу, які порушили таємницю та цим нанесли шкоду сторонам справи, зобов'язані до відшкодування покривдженій стороні, а також і Трибуналові, розмір якого встановлюється на розсуд єпархіального Єпископа або Промотора справедливості.

Арт. 70

Залишаючи незмінними права та обов'язки кожного працівника Трибуналу, має силу принцип, що кожен мусить бути відкритим до того, щоб без жодної додаткової оплати (на прохання колеги або судового Вікарія) допомогти або замінити свого відсутнього чи зайнятого колегу.

Арт. 71

Працівникам Трибуналу забороняється свідомо затягувати розгляд справи, безпідставно перевищуючи встановлені терміни, згідно з нормами кан. 1111 ККСЦ.

Арт. 72

- § 1 Працівникам Трибуналу забороняється вести справи своїх рідних, з уваги на кровну спорідненість або посвоячення у будь-якому ступені прямої лінії і до четвертого ступеня бічної лінії включно, а також справи, у яких вони можуть виступати як зацікавлена сторона²⁶.
- § 2 Працівникам Трибуналу забороняється приймати будь-які подарунки з нагоди ведення справи, згідно з кан. 1114 ККСЦ.
- § 3 Працівникам Трибуналу, якщо вони священнослужителі чи дякони, забороняється приймати намірення на Службу Божу, чи яку-небудь пожертву, від осіб або їх родичів, які так чи інше мають відношення до справи, що знаходиться у їхньому провадженні.

---

²⁶ Пор. кан. 1106 ККСЦ.

ГЛАВА V АРХІВ ТРИБУНАЛУ

Арт. 73

- § 1 Документи, які стосуються діяльності Трибуналу, повинні зберігатися у безпечному місці, яким повинен бути архів Трибуналу.
- § 2 Усі документи у Трибуналі зберігаються в паперовому, цифровому, аудіо- чи відеоформатах.
- § 3 Юридичну силу мають паперові оригінали, їхні дублікати та копії, завірені нотарем, цифрові зображення у форматах фото з видимими і виразними вихідними номерами, датою, печаткою та підписом.

Арт. 74

Судовий Вікарій повинен наглядати за тим, щоб старанно зберігалися акти й документи Трибуналу, а також про те, щоб був складений каталог архіву Трибуналу.

Арт. 75

Судовий Вікарій повинен подбати, щоб особова справа, про яку йдеться в арт. 28 §3 Статуту, зберігалася в архіві Трибуналу.

Арт. 76

- § 1 Архів Трибуналу повинен бути зачинений, а ключ від нього повинні мати тільки судовий Вікарій і нотар, який відповідає за архів Трибуналу.
- § 2 Нікому не дозволяється входити до архіву Трибуналу без дозволу судового Вікарія або ж єпархіяльного Єпископа та без присутності нотаря.
- § 3 Зацікавлені особи можуть, за дозволом судового Вікарія, особисто або через законно уповноваженого, одержати з архіву Трибуналу автентичну копію офіційних документів, які стосуються їхньої особи.

Арт. 77

З архіву не дозволяється виносити документи чи робити з них копії, за винятком письмового дозволу єпархіяльного Єпископа або судового Вікарія.

Арт. 78

- § 1 Судовий Вікарій дбає, щоб кожного року були знищені акти процедур у накладанні кар у справах моралі, які стосуються померлих осіб, або справ, закінчених десять років тому, зберігаючи при цьому зміст та короткий опис суті справи, разом з текстом вироку чи декрету, в тому числі виконавчого²⁷. Про факт знищення особа, якій доручено це здійснити, складає відповідний акт.
- § 2 Судовий Вікарій дбає також, щоб кожного року були знищені акти подружніх справ, закінчених десять років тому, зберігаючи при цьому зміст та короткий опис суті справи, разом з текстом вироку чи декрету, в тому числі виконавчого. Про факт знищення особа, якій доручено це здійснити, складає відповідний акт.
- § 3 Електронну версію справи слід зберігати в архіві єпархіяльного Трибуналу на зовнішньому носіїві.

Арт. 79

Дублікати всіх вироків та декретів, у тому числі виконавчих, довічно зберігаються в електронному та паперовому вигляді в архіві Трибуналу.

---

²⁷ Пор. кан. 259 §2 ККСЦ.

ГЛАВА VI

БІБЛІОТЕКА ТРИБУНАЛУ

Арт. 80

§ 1 Для забезпечення працівників Трибуналу документами та нормативно-правовими актами, коментарями, науковою та іншою спеціалізованою літературою, у Трибуналі має бути бібліотека Трибуналу.

§ 2 Судовий Вікарій повинен дбати про належне забезпечення бібліотеки Трибуналу необхідною літературою.

Арт. 81

Право на використання бібліотеки Трибуналу має кожний працівник Трибуналу. Внутрішній порядок використання бібліотеки Трибуналу окреслює судовий Вікарій.

Арт. 82

Витрати на упорядкування та утримання бібліотеки Трибуналу повинні бути передбачені у бюджеті Трибуналу.

ТИТУЛ II
ХІД ПРОЦЕСУАЛЬНОГО РОЗГЛЯДУ
ГЛАВА I
ЗАГАЛЬНІ НОРМИ

Арт. 83

- § 1 Особи, які бажають отримати інформацію про діяльність Трибуналу або консультацію стосовно процесуального розгляду справ, звертаються безпосередньо до канцелярії Трибуналу особисто. Дану інформацію можна отримати також по телефону чи електронною поштою.
- § 2 Прийом осіб, про яких ідеться у §1 цього Артикулу, проводить судовий Вікарій, або призначені ним працівники Трибуналу.

Арт. 84

- § 1 Усі прохання, заяви, клопотання, вимоги й документи слід подавати до Трибуналу в оригіналі або в автентичній копії (завіреній відповідно до приписів права нотарем Трибуналу чи курії, або парохом/адміністратором); зазначені документи подаються разом із їхніми фотокопіями у двох примірниках, хіба що суддя постановить інакше.
- § 2 З огляду на об'єктивну неможливість безпосередньо прибути до Трибуналу, а також зважаючи на *процесуальну економію*, згадані документи можуть бути відскановані у форматі *pdf* та надіслані електронною поштою; проте, у п'ятнадцятиденний термін оригінали мають бути представлені до Трибуналу особисто (з дотриманням §1 цього Артикулу), або надіслані поштою (кур'єром).
- § 3 Усі оригінали документів, подані сторонами, повертаються їм після завершення справи.

Арт. 85

Одна і та ж особа у тій самій справі не може виконувати одночасно наступні уряди: судді, Промотора справедливості, Захисника вузла, адвоката, уповноваженого, свідка та експерта.

Арт. 86

Під час засідань у Трибуналі, крім судді, можуть бути присутні ті, яких закон або суддя визнають необхідними для ведення процесу. Присутність інших є заборонена²⁸.

Арт. 87

- § 1 Беручи до уваги конфіденційність розгляду справ та необхідність дотримання таємниці, усім присутнім особам, окрім нотаря, забороняється реєструвати, за допомогою технічних засобів (які здійснюють фото-, аудіо-, відео- чи якусь іншу фіксацію), хід судового засідання. У випадку недотримання цього припису, суддя може позбавити таку особу права брати участь у засіданні.
- § 2 Аудіо-, фото-, відеозапис судового засідання, зроблений нотарем, зберігається у матеріялах справи.

Арт. 88

- § 1 Якщо єпархіальний Єпископ є суддею у справі і проти нього подано заперечення, він повинен утриматись від суддівства. У випадку відмови, можна звернутися до Найвищого Трибуналу Апостольської Сигнатури²⁹.

---

²⁸ Пор кан. 1129 §1 ККСЦ.

²⁹ ALWAN H., *Sub can. 1107 §3 in AA.VV., Commento al Codice dei Canonici delle Chiese Orientali*, Città del Vaticano 2001, pp. 926-927.

- § 2 Якщо заперечення подано проти судового Вікарія чи суддів, справу розглядає єпархіяльний Єпископ.
- § 3 Якщо заперечення подано проти інших працівників Трибуналу, це застереження вирішує Голова Колегії суддів³⁰.
- § 4 Після прийняття заперечення, змінюються особи, але не ступінь судочинства³¹.

Арт. 89

- § 1 Декрети, вироки справ та інші офіційні документи друкуються українською мовою на бланку Трибуналу, із зазначеним реєстраційним номером Трибуналу, місцем, датою та підписами всіх, кого вимагає право.
- § 2 У випадку необхідности, вище зазначені документи перекладаються на французьку або іншу офіційну мову Єпархії.
- § 3 Офіційними мовами Єпархії, окрім української та французької, є державні мови країн, на які поширюється юрисдикція Єпархії.
- § 4 Переклад з української на іншу офіційну мову може здійснити носій мови, на яку відбувається переклад, або спеціалізоване бюро перекладу.
- § 5 Оплату перекладу документів забезпечує зацікавлена сторона.

---

³⁰ Пор. кан. 1107 §3 ККСЦ.

³¹ Пор. кан. 1108 ККСЦ.

ГЛАВА II
ПОЧАТОК СПРАВИ, ВИКЛИКИ ДО ТРИБУНАЛУ ТА ЗАВ'ЯЗКА СПОРУ
(ФОРМУЛЮВАННЯ СУМНІВУ)

Арт. 90

- § 1 У будь-якому процесі сторона, якщо не бажає виступати особисто, або, якщо цього вимагає право, може представляти свої законні права через уповноваженого та/або користуватися послугами адвоката. Водночас, сторона завжди зобов'язана особисто з'явитися до Трибуналу, відповідно до припису права або постанови судді³².
- § 2 Для тих, хто, згідно з приписами права, не може брати участі у суді самостійно, судовий Вікарій повинен призначити представника, або підтвердити особу того, хто ним уже є, чи опікуна, чи піклувальника.

Арт. 91

- § 1 Для того, щоб Позовна скарга була зареєстрована у Трибуналі, вона повинна відповідати вимогам кан. 1187 ККСЦ.
- § 2 Разом з Позовною скаргою зацікавлена сторона подає такі документи:
- 1) копію документа, що посвідчує особу;
  - 2) список свідків із зазначенням адреси їхнього проживання та контактного номера телефону;
  - 3) оригінал автентичного доручення, якщо Позовну скаргу подає уповноважена особа;
  - 4) інші документи, які можуть служити доказовим матеріалом у судовому процесі (наприклад, медичні довідки, експертизи, судові рішення, документи правоохоронних органів тощо);
  - 5) підтвердження оплати процесуальних (судових) витрат, за винятком ситуацій, коли Позовну скаргу подає Промотор справедливості.
- § 3 Якщо йдеться про справи, у яких оскаржується дійсність подружжя, зацікавлена сторона подає, разом із Позовною скаргою, ще й такі документи:
- 1) копію документа, що посвідчує особу;
  - 2) список свідків із зазначенням адреси їхнього проживання та контактного номера телефону;
  - 3) заповнену Анкету для з'ясування подробиць подружньої справи;
  - 4) свідоцтво про уділення таїнств Хрещення та Миропомазання;
  - 5) свідоцтво про уділення таїнства Подружжя, яке, у випадку, якщо буде винесено позитивний вирок, стороні не повертається;
  - 6) свідоцтво або вирок цивільного суду, чи будь-який інший документ, який засвідчує розірвання цивільного шлюбу;
  - 7) інші документи, які можуть служити доказовим матеріалом у судовому процесі (наприклад, медичні довідки, експертизи, судові рішення, документи правоохоронних органів тощо);
  - 8) підтвердження оплати процесуальних (судових) витрат.

Арт. 92

- § 1 Щодо прийняття Позовної скарги, слід дотримуватися канону 1190 та канону 1362 §2 ККСЦ.
- § 2 Заборонено встановлювати інші вимоги для прийняття Позовної скарги, ніж ті, які визначені у попередньому параграфі.

---

³² Пор. кан. 1135 ККСЦ.

§ 3 Декрет, яким судовий Вікарій (у подружніх справах) або Голова Колегії суддів (у інших справах) приймає позовну скаргу, а також викликає сторони до суду для зав'язки спору, повинен містити:

- 1) чіткі обставини визначення компетенції Трибуналу;
- 2) прізвище, ім'я та по батькові судді/суддів;
- 3) прізвище, ім'я та по батькові Захисника вузла, Промотора справедливости, якщо такі повинні брати участь;
- 4) прізвище, ім'я та по батькові сторін;
- 5) право, на яке опирається позивач.

Арт. 93

§ 1 Судовий Вікарій (у подружніх справах) або Голова Колегії суддів (в інших справах) власним мотивованим декретом повинен відмовити у позові, якщо не дотримано вимог кан. 1188 §2 ККСЦ.

§ 2 Позовна скарга може бути відкинута також тоді, коли бракує документів, перелічених у Арт. 91 цього Статуту.

§ 3 У декреті, яким відкинута Позовну скаргу, слід вказати право сторони на подання рекурсу протягом десяти корисних днів від моменту повідомлення.

§ 4 Рекурс подається згідно з наступними приписами:

- 1) у подружніх справах – до Апеляційного Трибуналу;
- 2) в інших справах, якщо Голова Колегії суддів відкинув Позовну скаргу – до Колегії суддів; якщо ж Колегія суддів відкинула Позовну скаргу – до Апеляційного Трибуналу.

Арт 94

§ 3 У процесах, де оскаржується дійсність таїнства Подружжя, при прийнятті Позовної скарги слід дотримуватися кан. 1362 ККСЦ, зокрема наступних вимог:

- 1) копію Позовної скарги надіслати Захиснику подружнього вузла;
- 2) у випадку, коли Позовну скаргу підписала тільки одна зі сторін, іншій стороні слід надіслати повідомлення (Формуляр) із проханням – у 15-тиденний термін надати свою позицію з приводу даної справи.

§ 2 У випадку відсутності відповіді відповідача стосовно його позиції щодо Позовної скарги, судовий Вікарій надсилає відповідачеві повторне повідомлення з проханням у десятиденний термін надати свою відповідь. По закінченні встановленого терміну судовий Вікарій власним декретом встановлює зав'язку спору (формулює сумнів) і постановляє, чи справа провадитиметься звичайним процесом, чи коротшим³³.

§ 3 У випадку, якщо відповідач повідомив свою позицію Трибуналу виключно телефоном, тоді особа, яка спілкувалася з відповідачем, складає про це відповідний Акт із зазначенням деталей розмови, дати й години, коли така відбулася.

§ 4 Звичайний процес відбувається відповідно до норм ККСЦ, з оновленнями, вказаними в Апостольському листі, виданому *motu proprio, Mitis et misericors Iesus*. Скорочений процес відбувається відповідно до нових норм кан. 1369-1373 ККСЦ та згідно з Апостольським листом *Mitis et misericors Iesus*, виданим *motu proprio*.

Арт. 95

§ 1 Повідомлення про виклики до Трибуналу, декрети, вироки та інші судові акти, слід здійснювати з допомогою поштового листування з відміткою про вручення або в інший спосіб, у тому числі через електронного листа чи з допомогою інших сучасних засобів зв'язку, які є певними та гарантують конфіденційність листування.

§ 2 Про спосіб вручення вказаних вище документів має бути зазначено в актах справи.

---

³³ Пор. кан. 1362 §2 ККСЦ.

§ 3 Сторона, яка відмовляється прийняти виклик або уникає вручення поштового рекомендованого листа, вважається законно повідомленою і викликаною³⁴.

§ 4 Оголошення або повідомлення, про яке йде мова в §1, може бути, за рішенням судді, виконано також:

- 1) через призначеного суддею кур'єра;
- 2) телефонним дзвінком, електронною поштою, чи за допомогою інших сучасних засобів зв'язку, про що обов'язково повинен бути складений акт, підписаний, окрім нотаря, також Головою Колегії або суддею-доповідачем;
- 3) едиктальним викликом, тільки якщо після відповідних пошуків не відоме місце перебування сторони, яку необхідно викликати до Трибуналу, чи якій має бути зроблено оголошення або повідомлення, про яке зазначено в §1. Про здійсненні відповідні пошуки має бути зазначено в актах справи.

Арт. 96

Спархіяльний Єпископ може якусь справу застерегти до свого особистого вирішення³⁵, про що повідомляє судового Вікарія власним декретом.

Арт. 97

Коли неможливо знати місця проживання відповідача, уся офіційна інформація, яка згідно права має бути доведена до відповідача, здійснюються на адресу парафії останнього відомого місця проживання.

Арт. 98

§ 1 Сторону, відсутність якої оголошено декретом, згідно з кан. 1272, треба повідомити про цей же декрет, а також – про оголошення актів та вирок.

§ 2 У подружніх процесях вважається, що відповідач не заперечує проти Позовної скарги, якщо він покладається на справедливість Трибуналу або якщо він після повторного виклику не надав жодної відповіді³⁶.

§ 3 Також, якщо сторона заявила про відмову від отримання будь-якої інформації стосовно справи, у якій оскаржується дійсність подружжя, вважається, що вона відмовилася отримати також копію вироку. У такому разі її слід повідомити тільки заключну (вирішальну) частину вироку.³⁷

Арт. 99

§ 1 Зав'язка спору (формулювання сумніву) визначається декретом судді з дотриманням кан. 1195 1362 §2 ККСЦ та повинна мати таку форму: «Чи дійсно у справі...?».

§ 2 Раз визначена зав'язка спору (сформульований сумнів) може бути змінена лише згідно з приписами кан. 1196 ККСЦ.

---

³⁴ Пор. кан. 1191 §3 ККСЦ.

³⁵ Пор. кан. 1086 §2 ККСЦ.

³⁶ Арт. 11 §2 Regole procedurali per la trattazione delle cause di nullità matrimoniale Апостольського листа, виданим *motu proprio Mitis et misericors Iesus*.

³⁷ Арт. 13 Regole procedurali per la trattazione delle cause di nullità matrimoniale Апостольського листа, виданим *motu proprio Mitis et misericors Iesus*.

ГЛАВА III

ПРИПИНЕННЯ, ЗАМОРЕННЯ ТА ЗРЕЧЕННЯ ІНСТАНЦІЇ СПОРУ

Арт. 100

§ 1 Якщо справа припиняється через мотиви, окреслені у кан. 1199 ККСЦ, спадкоємець або наступник, або зацікавлена особа, якщо захоче продовження справи, повинна представити судді відповідний документ, що доводить його право на продовження справи.

§ 2 Документ, згаданий у §1, доводиться до відома другої сторони та осіб, які законно беруть участь у процесі. Якщо хтось заперечує, це повинно вирішитись через вставну справу.

Арт. 101

Якщо сторони, або їх уповноважені, протягом шести місяців не зроблять ніякий процесуальний акт і не представлять ніяких законних на це причин, інстанція спору *ipso iure* переходить у заморення, про що Голова Колегії суддів або одноосібний суддя оголошує відповідним декретом.

Арт. 102

Якщо одна зі сторін захоче відмовитися від інстанції спору, або ж від деяких, або і всіх процесуальних актів, Голова Колегії суддів або одноосібний суддя вирішує справу згідно з кан. 1205 §3 ККСЦ.

Арт. 103

Що стосується наслідків заморення, відмови чи зречення, слід застосовувати приписи кан. 1202, 1203 та 1206 ККСЦ.

ГЛАВА ІV ІНСТРУКЦІЯ СПРАВИ

Арт. 104

Проти актів чи декретів того, хто провадить інструкцію справи, може бути поданий рекурс до Голови Колегії суддів або одноосібного судді, хіба що ці декрети носять обов'язковий характер для ведення справи. Питання про рекурс повинно бути вирішено якнайшвидше³⁸.

Арт. 105

- § 1 За винятком, коли цього вимагає природа речей, або постановляє щось інше, Голова Колегії суддів або одноосібний суддя, чи сторони або їх законні представники, мають право ознайомитись зі списком свідків, перше ніж цих осіб опитуватимуть; рівно ж вони мають право ознайомитися з предметом опитування.
- § 2 Сторони, або їх законні представники, мають право ознайомитися з іменами експертів, перш ніж їх призначатимуть чи опитуватимуть, а також можуть ознайомлюватися з предметом експертиз.
- § 3 Той, хто провадить інструкцію справи, з огляду на природу речей і осіб, може постановити про збереження у таємниці імен свідків та їх зізнань; те саме стосується і експертів.

Арт. 106

- § 1 Допитування сторони та/або свідка проводить суддя або аудитор, під час чого повинен бути присутній нотар.
- § 2 Сторони, якщо суддя їм дозволить бути присутніми, або Промотор справедливости, або Захисник вузла, або адвокати, присутні на допиті, якщо мають поставити свідкові якісь запитання, повинні представити їх не свідкові, а судді, або його уповноваженому, або аудитору, щоб він сам їх поставив (кан. 1242 ККСЦ, кан. 139 ІІІІ).
- § 3 Зважаючи на об'єктивні обставини, у яких живе Єпархія, як виняток допускається також допитування сторін та/або свідків у режимі відеозв'язку – за умови дотримання конфіденційности й таємниці допитування.

---

³⁸ Пор. кан. 1085 §1 ККСЦ.

ГЛАВА V

ВСТАВНІ СПРАВИ

Арт. 107

- § 1 Якщо виникне вставне питання, Голова Колегії суддів або одноосібний суддя повинен вирішити, чи представлене вставне питання може мати зв'язок із головною справою, чи слід його відкинути.
- § 2 Якщо допускається до вирішення вставного питання, його треба вирішити тимчасовим вироком або декретом.
- § 3 Якщо вставне питання вирішується через вирок, слід дотримуватись канонів про сумарний спірний процес, а саме кан. 1267-1271 та кан. 1343-1356 ККСЦ.

Арт. 108

Відповідно до приписів кан. 1301 та 1310 н. 4 ККСЦ, немає апеляції проти декрету або тимчасового вироку, які не мають сили остаточного вироку, хіба що вона поєднана з апеляцією на остаточний вирок; вставне питання може бути знову подане на розгляд суддів як одне із суттєвих питань справи для апеляційного ступеня судочинства.

ГЛАВА VI

ОГОЛОШЕННЯ АКТИВ, ЗАКРИТТЯ СПРАВИ ТА ОБГОВОРЕННЯ СПРАВИ

Арт. 109

§ 1 Сторони або їх уповноважені повинні бути ознайомлені з актами справи, які їм ще не відомі, зберігаючи приписи кан. 1281 §1 ККСЦ.

§ 2 Повідомлення сторін проводиться згідно з Арт. 94 цього Статуту.

§ 3 Про спосіб повідомлення має бути зазначено в актах справи.

Арт. 110

Після того, як пройшов наданий сторонам час для ознайомлення з актами справи і не подано нових вагомих доказів, і коли Голова Колегії суддів або одноосібний суддя вважає, що справу достатньо з'ясовано, настає закриття справи, про що повинен бути виданий відповідний декрет³⁹.

Арт. 111

§ 1 У справах, де оскаржуються святе таїнство Подружжя чи Священства, після закриття справи Захисник вузла представляє письмово свій захист протягом терміну, встановленого декретом судді⁴⁰.

§ 2 У справі про визнання недійсності Священства слід застосовувати норми кан. 1385-1387.

§ 3 Немає обмежень щодо обсягу матеріалу захисту і зауважень, однак Захисник вузла повинен подати свої аргументи у друкованому вигляді, у той же час, як стороні дозволяється подавати їх у рукописному вигляді – з тим, щоб можна було їх прочитати.

Арт. 112

Коли йдеться про загальне та особисте добро, Голова Колегії суддів або одноосібний суддя має призначити терміни для представлення або зміни захисту перед остаточним вирішенням справи, якщо сторона цього бажає.

Арт. 113

Якщо сторони з виправданої причини просять про продовження термінів, Голова Колегії суддів або одноосібний суддя може задовільнити це прохання.

Арт. 114

Усне обговорення здійснюється згідно з приписами кан. 1288 ККСЦ, а в карних справах – згідно з приписами кан. 1477 ККСЦ.

---

³⁹ Пор. кан. 1282 ККСЦ.

⁴⁰ Пор. кан. 1286 ККСЦ.

ГЛАВА VII ВИРОК

Арт. 115

- § 1 Для обговорення обставин справи і винесення вироку, судді збираються в осідку Трибуналу⁴¹.
- § 2 Зважаючи на об'єктивні обставини, у яких живе Єпархія, допускається також зібрання суддів для обговорення обставин справи і винесення вироку в режимі відеозв'язку – за умови дотримання конфіденційності й таємниці обговорення.
- § 3 Кожний суддя подає у письмовій формі свої висновки щодо суті справи і обґрунтування як правові, так і фактичні. Висновки й обґрунтування подаються українською мовою без зазначення імен суддів⁴².
- § 4 Обговорення повинно проводитися зі збереженням таємниці; на обговоренні не може бути присутнім ніхто, крім суддів. Обговорення розпочинає Голова Колегії суддів або суддя-інструктор, який представляє справу, а потім свої оцінки представляють по черзі інші судді⁴³.
- § 5 Під час обговорення кожен суддя має право відступити від свого висновку, часткового або цілого, і пристати до висновку одного або інших суддів; однак суддя, що не бажає приєднатися до рішення інших, може вимагати, щоб, у разі апеляції, висновки всіх суддів, без зазначення імен, були відправлені до Апеляційного Трибуналу⁴⁴.
- § 6 На основі письмових заключень суддів, які вони представили й обговорили, суддя-доповідач редагує вирок, зберігаючи приписи кан. 1293 §3 ККСЦ.
- § 7 Якщо суддя є одноосібний, він сам складає вирок, відповідно до кан.1293 §1.

Арт. 116

Кожного разу, коли судді в першому обговоренні не хотіли або не змогли встановити вироку, рішення може бути відкладене, але не довше ніж на тиждень, до нового зібрання, та фіксується з таким приписом: «*Остаточний висновок буде зроблений на наступному засіданні суддів ...*».

Арт. 117

Голова Колегії суддів або одноосібний суддя повинен подбати, щоб, із дотриманням кан. 1479 §1 ККСЦ, вирок був винесений не пізніше місяця від дня, коли справу було вирішено, хіба що судді призначили довший термін⁴⁵.

Арт. 118

- § 1 Згідно з кан. 1294 та 1295 ККСЦ, після взивання Пресвятої Трійці, вирок на початку повинен містити:
- 1) прізвище, ім'я та по батькові суддів, із зазначенням їхніх наукових титулів;
  - 2) прізвище, ім'я та по батькові нотаря;
  - 3) прізвище, ім'я та по батькові позивача та відповідача, разом із зазначенням їхнього місця народження і проживання;
  - 4) прізвище, ім'я та по батькові уповноважених та адвокатів, якщо такі брали участь;
  - 5) прізвище, ім'я та по батькові Промотора справедливости та Захисника вузла, якщо такі брали участь у справі.

⁴¹ Пор. кан 1291 §1 ККСЦ.

⁴² Пор. кан 1291 §2 ККСЦ.

⁴³ Пор. кан 1291 §3 ККСЦ.

⁴⁴ Пор. кан 1291 §4 ККСЦ.

⁴⁵ Пор. кан. 1293 §3 ККСЦ.

§ 2 У вироку далі мають бути викладені:

- 1) загальний стан справи – перебіг історії основних моментів співвідношення двох сторін, як також хід самого процесу, починаючи від подання позовної скарги до кінцевого вироку, з особливою увагою на виклик відповідача для зав'язки спору та факту, що відповідач з'явився або проігнорував декілька викликів, що призвело до оголошення декрету про його відсутність;
- 2) правовий стан справи – основні нормативні принципи та суттєві елементи законодавства, що мають відношення до даної справи;
- 3) фактичний стан справи – наведення конкретних та доказаних фактів із актів справи для підтвердження правового стану справи;
- 4) висновок (заклучна чи резолютивна частина) – відповідь на наведені сумніви на етапі зав'язки спору, тобто безпосереднє вирішення спору, а саме відповідь «так...» або «ні...» чи «позитивно...» або «негативно...»; встановлено судові витрати, вказано на можливі накладення заборони та зазначено про спосіб оскарження вироку.

§ 3 Вирок закінчується зазначенням дня, місяця, року і місця з підписами судді/суддів та нотаря.

Арт. 119

§ 1 Вирок повинен бути укладений в одному екземплярі, який зберігається в актах справи. З підписаного примірника вироку нотар повинен зробити необхідну кількість автентичних копій для доведення до відома тим, хто має на це право, згідно з законом.

§ 2 У карних справах вирок повинен бути укладений у двох ідентичних екземплярах, які мають однакову юридичну силу. Один примірник вироку зберігається в актах справи, інший видається на руки особі, стосовно якої був виданий. З підписаних примірників вироку нотар повинен зробити необхідну кількість автентичних копій для доведення до відома тим, хто має на це право, згідно з законом.

Арт. 120

Щодо помилки у вироку та її виправлення, слід дотримуватися кан. 1299 ККСЦ.

Арт. 121

Вирок повинен бути проголошений з визначенням термінів від вироку, в яких можна подати апеляцію. (кан. 1297 ККСЦ).

Арт. 122

Вирок у коротшому процесі, у якому оскаржується дійсність подружжя, виносить особисто єпархіальний Єпископ⁴⁶.

---

⁴⁶ Див. кан. 1369-1373 *motu proprio Mitis et misericors Iesus*.

ГЛАВА VIII АПЕЛЯЦІЯ

Арт. 123

- § 1 Сторона, яка вважає себе покривдженою вирок, а також Промотор справедливості та Захисник вузла у справах, де вимагається їхня законна присутність, мають право на апеляцію.
- § 2 Зацікавлена сторона подає апеляцію до судді, що виніс вирок, протягом п'ятнадцяти корисних (робочих) днів від повідомлення про вирок.
- § 3 Суддя, який виніс вирок і отримав щодо нього апеляцію сторони, зобов'язаний її скерувати, разом із автентичною копією всіх актів справи, до Найвищого Трибуналу Апостольської Сигнатури, яка в кожному, окремо взятому випадку, призначить апеляційний Трибунал другої інстанції⁴⁷, протягом тридцяти днів від моменту отримання такої⁴⁸.

Арт. 124

Для провадження апеляції вимагається і вистачає:

- 1) письмове прохання сторони про послуги судді Апеляційного Трибуналу для виправлення оскарженого вироку;
- 2) вказані фактичні та правові підстави апеляції;
- 3) автентична копія оскарженого вироку.

---

⁴⁷ Див. Лист Найвищого Трибуналу Апостольської Сигнатури від 09 лютого 2021 р., прот. н. 4081/1/21 SAT та кан. 1309 та 1311 §1 ККСЦ.

⁴⁸ Пор. кан. 1314 ККСЦ.

ГЛАВА ІХ
ВИКОНАННЯ ВИРОКУ
Арт. 125

- § 1 Після виконавчого декрету/винесення вироку і, якщо не була подана апеляція, єпархіяльний Єпископ тієї Єпархії, у якій був винесений вирок на першому ступені судочинства, особисто, або через когось іншого, повинен наказати виконання вироку.
- § 2 У подружніх справах єпархіяльний Єпископ може доручити виконання вироку судовому Вікарієві⁴⁹.

ГЛАВА Х
СУДОВІ ВИТРАТИ ТА БЕЗКОШТОВНИЙ ЗАХИСТ

Арт. 126

- § 1 Після закінчення справи вироком або декретом Голова Колегії суддів або одноосібний суддя готує список судових витрат і винагород, пов'язаних із працею компетентних осіб. Один екземпляр цього списку дається сторонам, разом із рішенням Колегії суддів або одноосібного судді.
- § 2 Якщо у справі брав участь адвокат з уряду, тоді Голова Колегії суддів або одноосібний суддя просить його про список витрат, пов'язаних із його працею. Цей список витрат має бути підтверджений фінансовими документами: квитками, чеками, розписками тощо.
- § 3 Розмір винагороди експертам та іншим особам, які брали участь у процесі, встановлює судовий Вікарій, за попереднім погодженням.
- § 4 Розмір грошової застави та розмір відшкодування для сторін під час процесу визначає єпархіяльний Єпископ⁵⁰.

Арт. 127

Хто бажає отримати зменшення або звільнення від відшкодування судових витрат, повинен, вказуючи вагомі підстави, подати прохання на ім'я єпархіяльного Єпископа, який вирішує задовільнити чи відхилити прохання сторони.

Арт. 128

- § 1 Розмір мінімальних судових відшкодувань затверджує та поновлює, при необхідності, єпархіяльний Єпископ декретом – на подання судового Вікарія.
- § 2 Поштові витрати, про які йде мова в Арт. 126 §2,3 покриває зацікавлена сторона.
- § 3 Перелік будь-яких судових витрат повинен бути доступний усім, хто звертається до Трибуналу.

---

⁴⁹ Пор. кан. 1340 §1 ККСЦ, кан.141 КПП.

⁵⁰ Пор. кан. 1335 §4-5 ККСЦ.

ДОДАТОК № 1
ПРИСЯГА
ПРАЦІВНИКА ТРИБУНАЛУ ПАРИЗЬКОЇ ЄПАРХІЇ
СВЯТОГО ВОЛОДИМИРА ВЕЛИКОГО

Я, **ПРИЗВИЩЕ, ІМ'Я ТА ПО БАТЬКОВІ**, приймаючи уряд (**назва уряду**), на цьому Євангелію присягаю в імені Пресвятої Трійці перед Вашим Преосвященством бути вірним засадам справедливості та правосуддя, сумлінно виконувати посадові обов'язки, а також дотримуватися професійної таємниці у межах та відповідно до способу, визначеного Кодексом Канонів Східних Церков, Партикулярним правом Української Греко-Католицької Церкви та Статутом Трибуналу Паризької Єпархії святого Володимира Великого.

У цьому допоможи мені, Боже Святий, за молитвами і заступництвом Пресвятої Богородиці і всіх святих.

МІСТО, ДЕНЬ, МІСЯЦЬ, РІК

Підписи:

- 1) особи, яка склала присягу;
- 2) єпархіяльного Єпископа, або делегованої особи;
- 3) нотаря Курії Єпархії.

ДОДАТОК № 2
АНКЕТА
ПРАЦІВНИКА ТРИБУНАЛУ ПАРИЗЬКОЇ ЄПАРХІЇ
СВЯТОГО ВОЛОДИМИРА ВЕЛИКОГО

- 1) СВІТЛИНА 3x4
- 2) ПРИЗВИЩЕ, ІМ'Я ТА ПО БАТЬКОВІ
- 3) ДАТА НАРОДЖЕННЯ
- 4) МІСЦЕ НАРОДЖЕННЯ
- 5) ДАТА ІСРЕЙСЬКОГО РУКОПОЛОЖЕННЯ
- 6) ОСВІТА (ПЕРЕЛІК УСІХ ЗАКІНЧЕНИХ УЧБОВИХ ЗАКЛАДІВ ІЗ ЗАЗНАЧЕННЯМ НАУКОВИХ СТУПЕНІВ)
- 7) ДОСВІД СУДОВОЇ ПРАЦІ
- 8) ДАТА ПРИЗНАЧЕННЯ НА УРЯД У ТРИБУНАЛІ І ТЕРМІН ДЕКРЕТУ
- 9) АДРЕСА ПРОЖИВАННЯ, НОМЕР ТЕЛЕФОНУ ТА ЕЛЕКТРОННА ПОШТА
- 10) ДАТА
- 11) ПІДПИС